

staaer en saadan Trubsel mod Forstanderne, kunne de let blive ligegyldige og ikke paapasfende nok overfor Communen. § 15 handler om Regnskabsaars Afslæggelse og bestemmer, at det skal afslægges inden Januar Maanedes Udgang; men denne Frist er efter al Rimelighed ogsaa for kort, naar man vil have alle de Udgifter med i Regnskabet, som virkelig høre til Regnskabsaaret. Man kan vel beholde denne Tidsfrist, og det er let at blive færdig til den Tid, men man maa da ogsaa lade mange Udgifter ligge til næste Aars Regnskab. Jeg skal oplyse dette med et Exempel. En stor Deel af Lønningerne til Skolelærerne betales efter Capitelstart, men denne sættes først i Februar. § 22 handler om Overflaget over Indtægter og Udgifter ved Amtsrepartitionsfonden og siger, at Amtsraadet i et samlet Møde skal gennemgaae de enkelte Poster i dette Overflag. Det er ikke let tænkeligt at gjøre Arbeidet grundigt paa denne Maade, men jeg kan heller ikke tænke mig, at der skulde være Noget iveien for, at Amtsraadet ved en Committee foreløbig gik Overflaget igjennem, og at der da blev givet eller nægtet det Stabsæftelse i Amtsraadets Møde. I Fald der maatte være Noget iveien for at bruge denne Fremgangsmaade, hvad jeg ikke mener, er det nødvendigt, at der paa anden Maade skeer en Forandring heri. Kort sagt, der er enkelte Bestemmelser, som ikke synes mig at være helbige, men jeg kan dog ikke noksom glæde mig over, at Lovforslaget er fremkommet, og jeg har, som jeg i Begyndelsen sagde, den Tro, at man kan faae en god Communallov ud deraf.

**N. Andersen** (Odense Amts 3die Valgsreds): Der er nu allerede talt saa Meget om denne Sag, at der vel kunde være Grund til at frasæbe Ordet; imidlertid troer jeg dog at burde fremsætte nogle enkelte Bemærkninger. Jeg skal bestrebe mig for at sammentrænge, hvad jeg har at sige, i saa stor Borthed som muligt. Det, som jeg anseer for at være Fordelen ved dette Forslag, er, at det giver Udgang til at udelukke Præsten fra Sogneforstanderskaberne. Jeg tvivler ikke om, at han paa de allerfleste Steder vil blive valgt og modtage Valget, ja maaskee endogfaa blive Formand i

Sogneforstanderskabet, men der gives Tilfælde, hvor man fra begge Sider, baade fra Præstens og Sognets, ønsker, at han ikke er i Sogneforstanderskabet, og derfor anseer jeg det for heldigt, at han bliver befriet derfor, hvor et saadant Forhold er tilstede. Den anden Hovedforbeel, som jeg troer, der er ved Forslaget, er den, at det samler alle hidtil spredte Ting under Et; der var Veivæsenet, Districtshestehold, flere saadanne Ting, som hver for sig vare Gjenstand for særlig Bigning. Jeg troer, at det er en bethdelig Forbeel, at dette samles under Et; men det, som ligooverfor dette er min Hovedanke mod Forslaget, er — som ogsaa allerede paavist af næsten Alle, der have haft Ordet —, at det stiller Sogneforstanderskaberne i en for stor Afhængighed af Amtsraadet; og det er viselig ikke uden Føie, at den høitærede Indenrigsminister under Forhandlingen om det forrige Lovforslag henviste Rigsstadborgerne til, at Sogneforstanderskaberne fik deres overordnede Myndighed, idet man fra den anden Side meente, at de vilde være helbigere stillede, naar de ikke behøvede at have nogen Embedsmand i deres Midte. Der er naturligviis Forskjel paa, hvad Slags Sager det er, man skal gaae til Amtsraadet om, og jeg mener, at de Sager, som Sogneforstanderskaberne efter den bestaaende Lovgivning ere pligtige til at udføre, om dem bør man ikke henvise Sogneforstanderskabet til Amtsraadet for at faae dets Samtykke til Udførelsen. En anden Sag er det, naar der er andre Ting, med Hensyn til hvilke der er Spørgsmaal om, hvorvidt de skulle udføres eller ikke, thi der kunde der være Grund til at høre en høiere Autoritets Mening, men i Sager, som ligefrem ved Lov ere bestemte at skulle gjøres, bør man ikke paalægge Sogneforstanderskabet at indhente Amtsraadets Samtykke. Og det vil blive Tilfældet efter dette Lovforslag med adskillige Ting, som jeg senere skal tillade mig at paavise. Med Hensyn til hvad der er anført fra flere ærede Rigsdagsmænds Side om Præstens Stilling til Skolevæsenet, da har jeg ikke opfattet Paragraphens Mening saaledes som de fleste af de ærede Rigsdagsmænd, der tidligere have udtalt sig; jeg har derimod opfattet den paa samme Maade, som den blev forklaret af den høitærede Indenrigs-